

Slovenski dom

Štev. 294

V Ljubljani, v četrtek, 24. decembra 1942-XXI

Leto VII.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.Uredništvo in oprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provincia italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Vojno poročilo št. 942

Krajevni uspehi v Tuniziji

Italijansko uradno vojno poročilo št. 942 pravi:

V Tuniziji so italijanske in nemške bojne skupine pridobile nekaj ozemlja po živahnih krajevnih spopadih in ko so zasedle zagrizeno branjene gorske postojanke. Nasprotnikovi protinapadi so bili odbiti. Zajeli smo ujetnike in dobili vojno blago.

V sirtski pokrajini so bile uničene nasprotnikove gručice, ki so poskušale z nadlegovalnimi nastopi. Protiletalske baterije so podnevi zbile dve angleški letali.

Nemška letala so v alžirskih vodah napadala angleško-ameriški prekrbovalni konvoj ter so v zadnjih dveh dneh zadela in hudo poškodovala pet velikih trgovskih ladij in eno torpedovko.

Osne podmornice so do zdaj potopile polovico vseh trgovskih ladij na svetu

Berlin, 24. decembra. s. V zvezi s podmornškim vojskovanjem je zanimiv članek, ki ga je napisal znani mornariški kritik kontraadmiral Cadow. »Zelo zanimivo je,« piše ugledni pisec, »da so voditelji od onstran Rokavskega preliva in od onstran Atlantika skoraj istočasno pokazali svojo zaskrbljenost glede vedno očitnejših posledic podmornškega vojskovanja. Tako na primer Donald Nelson toži, da v Združenih ameriških državah ne izdelujejo s tolikšno hitrostjo ladij, kakor pa so računali, da jih bodo lahko, zlasti še, kar zadeva petrolejske ladije. Gre za to, kako bi zamašili veliko luknjo, ki so jo v ameriški mornarici naredile osne podmornice. Kako velika vrzel je v njej nastala, se vidi na primer iz tega, da je bilo v prvih 40 mesecih vojne potopljenih za 4.600.000 ton petrolejskih ladij.

Kanadski minister za oboroževanje, Howe, priznava, da je tekma med torpedi in ladjedelnimi prelazi, da bi v njej mogle zmagati ladjedelnice. Komaj 50 odstotkov ladijskih izgub je bilo mogoče nadomestiti, a za zdaj še ni nobene upanja, da bi se položaj kaj zboljšal. »Toda mi,« nadaljuje članek, »lahko navedemo še nekaj zanimivejših števil. Na primer naslednje: prav kmalu bo dosežen s potopitvami nov učinkovit rekord — 28 milijonov ton potopljenih ladij, kar je približno polovica vseh ladij na svetu. Pri tem pa nismo upoštevali, da so vse angleške in ameriške ladjedelnice polne ladij, ki jih je treba popraviti.« Isti Howe je tudi sporočil v

Govor japonskega ministrskega predsednika o sodelovanju med Kitajsko in Japonsko

Tokio, 24. decembra. s. Japonski ministrski predsednik Tojo je na pojedini, ki so jo priredili snovi na čast Vančingveju, povedal med drugim, da gre delo predsednika narodne nankinske vlade za to, da se okrepe prijateljske vezi med obema narodoma. Poudaril je potem prostovoljno sodelovanje Kitajske pri ustanavljanju področja splošnega blagostanja v veliki Vzhodni Aziji, ter izrazil prepričanje, da narode, ki živijo na tem velikem azijskem področju, čaka najboljša bodočnost. V svojih nadaljnjih izjavah je ministrski predsednik Tojo pripomnil, da si je v prvem vojnem letu Japonska mogla zagotoviti najkoristnejše vojaške postojanke ter se

Ogorčenje Albancev nad zavezniškimi propagandnimi spletkami z albansko neodvisnostjo

Tirana, 24. decembra. s. V Albaniji se naprej z globokim zanimivanjem spremljajo poskuse angleške, ameriške in sovjetske propagande, ki bi rade ponaredile resnico. Temu čustvovanju daje duška tudi albanska brzojavna agencija, ki pravi v svojem večeršnjem sestavku med drugim: »V Albaniji je dobe angleških in ameriških spletk zdaj za vselaj konec. Nanjo ostaja kvečjemu žalosten spomin. Albanski ljudstvo je kočno izbralo svojo pot. Če se v svojem gorečem zaagonu proti zanesljivi bodočnosti včasih ustavi, da pogleda v preteklost, ne dela tega s kakim domoljubjem, temveč, da premeri ogromen napredek, ki mu ga je bilo mogoče doseči ob boku fašistovske Italije. Albanci, katerim je znana dvojična nasprotnikova diplomatska omreževalna igra, z nejevoljo sprejemajo domnevna bodrila in pomoč, ki jo Angleži, Amerikanci in boljševiki z nekoristno vztrajnostjo ponujajo že nekaj časa.

Tirana, 24. decembra. s. Odgovor albanskega javnega mnenja in tiska na zadnje trditve angleških, ameriških in sovjetskih ministrov ter propagande se je nadaljeval včeraj v raznih manifestacijah, o katerih poročajo tudi albanski listi. Omenjene trditve so bile izrečene z otlipljivim namenom, da bi ponarejale resnico, namesto tega pa so še enkrat v jarki luči pokazale zahrbtnost in nepošteno načrte politikov v nasprotnih državah. Ti naprti so v kričečem nasprotju s svetlini in nedotakljivimi narodnimi pravicami. Albanski tisk razgalja mračne spletke nasprotnikov zoper albansko enotnost in to z neizpodbitnimi dokazi. List »Timor« posebno poudarja izjave predsednika tako imenovane grške vlade v Londonu. Tega je skrbelo, zakaj je gospod Eden pri vsej previdnosti svojih izjav le spregovoril nekaj, kar škoduje znanemu grškemu hrepenenju po albanskih južnih pokrajinah. Zato se je podvzval z izjavo po londonskem radiu, da se grška vlada,

Hud poraz sovjetskih čet severno od Tereka

Močne izgube so Sovjeti imeli tudi med Volgo in Donom ter v Stalingradu — Uničene angleške skupine v Libiji, v Tuniziji zavzeta važna gorska postojanka — Pri Bougieju potopljeni dva parnika in ena podmornica

Hitlerjev glavni stan, 24. decembra. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:

Nemške oklepne čete so severno od Tereka, potem ko so krvavo zavrnile močne napade, sledile bežečemu nasprotniku ter pripeljale nad 400 ujetnikov in zažgale oklepni vlak.

Pri ponovnih neuspešnih napadih med Volgo in Donom in v Stalingradu so utrpeli sovjetske čete velike izgube.

Ob srednjem Donu trajajo hude borbe dalje.

Pri Voronežu so nemške čete prodirle preko zamrzle reke v sovjetske postojanke in razdeležile številne bojne postojanke. Posadke so bile

uničene ali pa ujele, protinapadi pa razbiti deloma že na izhodiščnih postojankah.

Na srednjem in severnem odseku bojišča samo borbe krajevnega pomena odnosno delovanje ogledniških in napadalnih oddelkov.

Napadi na oporišče Velike Luki so se razbili ob hrabrem zadržanju nemške posadke.

V Libiji so bili ničeni angleški napadalni oddelki.

Nemško-italijanske bojne skupine so v Tunisu vrgle nasprotnika s trdovratno branjene gorske postojanke. Pripeljanih je bilo mnogo ujetnikov in tudi plena. En nasprotni oddelek je bil popolnoma uničen.

Vzhodno od Bougie sta bila med napadom nemških bojnih letal zažgana dva velika prevozna parnika, med njima 12.000 do 15.000 tonska potniška ladj. Rušilna letala so dosegla bombne zadetke na nasprotni podmornici. Računati je treba z njeno izgubo. Ponoči so bile bombardirane pristaniške naprave v Boni in neko nasprotno letalsko oporišče v Alžiru.

Posamezna angleška letala so podnevi in pretekle noč izvršila neuspešne vzemirjevalne napade na severozahodno nemško ozemlje. Pri tem sta bili sestreljeni dve letali, eno pa še ob francoski obali.

Po južni Angliji so bojna letala podnevi obmetavala več krajev z rušilnimi in zažigalnimi bombami.

Božična poslanica voditelja nemške delovne fronte italijanskim delavcem v Nemčiji

Rim, 24. decembra. s. Nemški radijski postaji v Leipzigu in Katovicah sta podali naslednjo poslanico voditelja nemške delovne fronte dr. Leya, namenjeno italijanskim delavcem v Nemčiji:

»Tovariši, italijanski delavci! Leto, ki se nagiblje h koncu, je prineslo trdo delo in hude boje našima narodoma in zlasti našim hrabrim vojakom. Vsekakor pa so naši boji in naše žrtve bile poplačane s krasnimi odločilnimi zmagami. Z zmagovitim japonskim zaveznikom smo nasprotnim državam iztrgali nova obsežna ozemlja ter izkoristili virov surovin, tako da je preskrba evropskih narodov zagotovljena in zagotovljeno zmagovito nadaljevanje našega boja na obeh polutah.

Italijanski in nemški narod stojita za svojima

voditeljema danes bolj pogumno in odločno kakor kdaj prej. V trdem in napornem delu ste pomagali po nemških podjetjih kovati orožje za naše vojaške. Podvrgli ste se mnogim omejitvam in žrtvam, ki jih prinaša vojna. Zahvaljujem se vam za vaše delo ter za čustva, katere ste izpričali tudi letos. Veliko izmed vas se jih je odreklo prostovoljno dopustu doma in bodo tudi to pot obhajali božič v Nemčiji. Stori bomo vse, da bodo ti praznični dnevi v naših taboriških postali dnevi oddiha in radosti. Novo leto 1943 nas bo našlo pri vztrajnem in neutrudljivem delu za moč našega orožja in za zmago naših narodov. Delamo, korakamo in se borimo složno do končne zmage, stoječ za našima velikima voditeljema: Adolfom Hitlerjem in Benitom Mussolinijem.

»Dokazila« o nasprotnikovih bedastotah

Rim, 24. dec. s. Včerajšnja »dokazila« o nasprotnikovih bedastotah pravi: Iz Aten poročajo o neredih in spopadih med demonstranti ter med italijansko fašistovsko milico v Xirani, prestolnici Albanije. Razbita so bila okna na podkraljevi palači. Množica se je zbrala pred bivališčem italijanskega podkralja ter zahtevala, da se italijanske čete umaknejo iz Albanije (Agencija Reuter iz Carigrada).

V Napoliju so imenovali vojaškega guvernerja, ki bo skrbel za upravo mestnih civilnih in vojaških zadev. (Radio London.)

Angleški dominijoni plačujejo zadnje obveznosti Londonu

Rim, 24. dec. s. Polagoma se vsi angleški dominijoni povrsti oddaljujejo od materne zemlje tudi v gospodarskem oziru. Poročajo namreč, da je južno afriška zveza sklenila v bližnji bodočnosti plačati dolg 42 milijonov funtov sterlingov Veliki Britaniji, da potem država ne bo imela prav nobenega opravka več z londonskimi gospodarskimi in industrijskimi kanadsko vlada sta vrnila skoro vsa posojila, ki sta jih bili dobili iz Londona. Gospodarski urednik lista »Manchester Guardian« piše, da so angleške naložbe v dominijonih močno padle in se zaskrbljen vprašuje, kakšne bodo gospodarske posledice, za njimi pa tudi politične.

V Združenih državah bodo dali iz prometa 5 milijonov avtomobilov zaradi pomanjkanja ladij za prevoz bencina.

Zaradi pomanjkanja ladij se je Argentinijska odločila, da bo mešala bencin s piratom, ki ga bodo pridelovali iz koruze.

Hrvaški državni svet je sprejel državni proračun za leto 1943. v znesku 16.37 milijarde kun.

Članek nemškega ministra za propagando: Nemčija mora za vsako ceno doseči svoj cilj

Berlin, 24. decembra. s. V svojem običajnem tedenskem članku v listu »Das Reich« poudarja nemški propagandni minister dr. Göbbels neizmerne žrtve, ki jih je nemški narod imel v prvi svetovni vojni, prav tako pa tudi žrtve, ki jih daje že več kakor tri leta, da bi mogel doseči svoj končni cilj: bodočnost v dolgotrajnem miru in blagostanju, bodočnost, ki je ne bo deležen le nemški narod, temveč vsi narodi nove Evrope. Nobeno stoletje, piše propagandni minister, ni veljalo Nemce toliko kriv kot sedanje. Delati moramo tudi pokoro za krivde in malomarnost naših očetov in naših dedov, ki so se vdajali razkošju sebičnega in partikularističnega življenja. Danes pa stojimo, ne brez njihove krivde, pred nalogami, ki nas prav lahko navdajajo s strahom. Zgodovina ne pozna niti

Dne 17. decembra je bila pri Bordeauxu zaščena in uničena sabotažna skupina, še preden je mogla izvršiti svojo nalogo.

Strašne posledice potresa v Turčiji

Carigrad, 24. decembra. s. Novice, ki prihajajo iz Anatolije, katero je zadela potres, so vedno hujše. Skoro popolnoma je porušeno mesto Erivan, ki ga je delno uničil potres, delno pa požari, ki so zaradi potresa nastali, pa jih za zdaj še niso mogli ukrotiti. Poročila pravijo, da je porušeni ali uničeni najmanj 90% vseh hiš. Število mrtvih sega čez 1000, ni pa še ugotovljeno število ranjencev. Tudi druge kraje je zadela potres. Poročila so za sedaj še zmedena, vendar je gotovo, da je bil potresni sunek močan in škoda velika.

Zagotovila o sodelovanju med Španijo in Portugalsko

Madrid, 24. dec. s. Španski zunanji minister general Jordana se je vrnil iz Lizbone v Madrid.

Lizbona, 24. dec. s. Predsednik portugalske republike general Carmona je brzojavil generalu Francu ob odhodu španskega zunanjega ministra generala Jordana. V brzojavki izreka najpristranejšje želje, da bi zadnja posvetovanja pomagala ojačiti zvezo med Španijo in Portugalsko ter mednarodno politiko Iberijskega polotoka.

General Jordana pa je z meje brzojavil portugalskemu ministrskemu predsedniku Salazarju ter mu izrekel kar najbolj živo zahvalo za pristrani sprejem, ki ga je bil deležen na Portugalskem. Povedal je svoje globoko prepričanje o tem, da bo špansko-portugalsko sodelovanje rodilo blagodejne sadove za obe državi.

Angleški in ameriški pritisk na Turčijo glede Dardanel

Carigrad, 24. decembra. s. O pritisku, ki ga izvajajo Angleži in Amerikanci na turško vlado, da bi mogli voziti boljševikom pomoč skozi Dardanele, piše list »Ikdamec«. List omenja, da vlada gleda turških morskih ožin red, kakor ga določa pogodba v Montreuxu. Potem pravi: »Kdor bi hotel s silo vdreti skozi Dardanele, bi se moral spustiti v vojno zoper Turčijo, ki namerava sicer ostati nevtralna, a ne bo nikdar hotela prenesti nobenega atentata na morske ožine.

Vprašanje glede Darlana se čedalje bolj zapleta

Stockholm, 24. decembra. s. Kakor poroča dopisnik švedskega lista »Svenska Dagbladet« iz Londona, se Darlanova zadeva čimdalje bolj zapleta. K mnogim opazkam se je pridružil zdaj še brezimen glas, ki razlaga razne dogodke, posnete po filmski družbi Paramount. V enem izmed poslednjih angleških kinematografskih prikazih dnevnih dogodkov je videti Darlana, ko nadzira čete. Angleška javnost se z velikim začudenjem poslušala trde in grenke besede, ki razlagajo ta del filma in jih je iz nerazumljivih razlogov angleška cenzura dopustila; s tem so torej dobile bolj ali manj uraden značaj. Prikazujejo Darlana zasebno in javno kot človeka, ki je brž pripravljen pomagati ali izdajati, kakor mu pač kažejo njegove osebne koristi in nameni, pravi neznan filmski glas. Takoj nato pa nastopi zastopnik degaulleske Francije, ki s precej ostrimi besedami napada ameriško politiko v Severni Afriki.

Vesti 24. decembra

Na tisoče angleških delavcev je sklenilo, stavkati tako, da bodo šli v tovarne, a ne bodo delali v protest zaradi odpustitve treh tovarišev.

Novo hrvaško odlikovanje za izredne zasluge, pridobljene v miru ali vojni za hrvaški narod, je ustanovil Poglavinik.

Romunija je v jeseni obdelala 5 milij. hektarjev zemlje, od tega je bilo 2.6 milijona posejanih s pšenico, ostanek pa z ržjo, ječmenom in grščico.

Nocoj bo govoril nemški propagandni minister

Berlin, 24. decembra. s. Nemški propagandni minister dr. Göbbels bo nocoj ob 20 imel po radiu govor za nemško ljudstvo.

Važna objava Poveljstva XI. Armadnega zbora

Armadno poveljstvo že delj časa proučuje položaj vsakega interniranca v vojaških taboriščih, da se postopoma osvobodijo tisti, ki se izkažejo zanesljivi glede lojalnosti do italijanskih oblasti in imajo odkritosrčen namen za mirno življenje v krogu svojih družin.

Da se med drugim izogne motnjam pri težavnem delu pregleda in presoje položaja posameznega interniranca, in da se zatre goljufivo delovanje nesramnih in zahrbtnih sleparjev, ki grabijo ogromne vsote denarja na račun ubogih ljudi s tem, da se izdajajo za zanesljive posredovalce pri vojaških oblasteh,

se »prošnje za osvoboditev« internirancev ne bodo več sprejemale.

Posebna uradna komisija bo naglo zopet pregledala položaj vsakega interniranca.

Merilo za osvoboditev bosta pravica in razumevanje: nobeno moledovanje, nobeno posredovanje tretjih oseb, nobeno priporočilo ali pritisk ne bodo mogli odvrniti Poveljstva od načina njegovega postopanja.

Ta odredba stopi danes v veljavo.

Ljubljana, decembra 1942-XXI.

General armadnega zbora
Poveljnik
GASTONE GAMBARA

Delo Zveze poljedelcev

1. Organizacija

V teku zborovanja Pokrajinske zveze delodajalcev, ki mu je predsedoval Visoki komisar, so predsedniki združenj podali svoja poročila o delovanju v preteklem letu. V naslednjem podajamo poročilo o kmetijstvu:

Komaj se je Zveza poljedelcev Ljubljanske pokrajine z navedbo z dne 3. avgusta 1940-XXI št. 80 in s preobrazbo kmetijske zbornice ustanovila, je takoj začela z delom za korist stanu, ki ga zastopa.

Osnovna organizacija zveze se je sedaj popolnoma učinkovito izvedla. V okviru možnosti razvijajo zunaj svoje delo svetniki zveze v pričakovanju, da splošni pogoji dovoli še večjo delavnost, prav tako pa uvedbo okrajnih zastopstev, kakor jih je že predlagala Zveza delodajalcev.

Zveza legalno predstavlja nad 45.000 družinskih glavarjev, ki so razdeljeni na prav veliko število večjih posestev, ki večinoma opravljajo neposredno poljska dela in sicer za poljedelsko površino v višini 454.494 ha, od tega pa je 197.430 ha gozda. Po svoji razsežnosti se ta posestva lahko razdeli:

Posestev od 1 do 5 hektarjev 23.000, posestev od 5 do 10 ha 21.552, posestev od 10 do 20 ha 343, posestev od 20 do 50 ha 61, nad 50 ha 44 posestev, vsega skupaj 45.000.

V skladu s komisarsko navedbo št. 69 z dne 17. aprila so bile vključene še: a) Slovenska zveza vrtnarjev in b) Slovenska zveza čebelarjev, katere gospodarski in proizvodni pomen je resnično zelo velik. Zastopuje, če omenimo, da prva s svojimi 51 podružnicami v vsej pokrajini opravlja svoje delo na korist 4000 vrtnarjev na 3500 ha zemlje, druga pa združuje nad 1000 čebelarjev, ki so razdeljeni na 48 podružnic s skupno 20.500 panji.

V svetu Zvezo vrtnarjev in Zvezo čebelarjev zastopata oba predsednika. Predsednik in podpredsednik sta člana sveta izvršilnega odbora Zveze delodajalcev.

Zastopana je tudi v kmetijsko-gospodarskem svetu pokrajinskih korporacij in pri vseh tehničnih in gospodarskih uradih Visokega komisariata. Zveza je tudi popolnoma v celoti uvedena v sindikalni in gospodarski red pokrajine.

2. Dogodbeni in podporni delavnost.

Proučili so in izdelali razne načrte, od katerih nekatere sedaj še uvajajo in sicer: 1. ureditev kolektivnih delovnih odnosov za gozdne in oglarske delavce; 2. ureditev medznih razmer za dnevne delavce in vinčarje; 3. ureditev kolektivnih razmer za vrtnarske delavce; 4. kolektivna pogodba za delavce in mezdne delavce in poleg tega a) načrt za zavarovanje proti nesrečam, b) statut za splošno socialno zavarovanje za poljedelske delavce, c) ureditev kmečkih občinskih sodišč.

3. Kolektivna in individualna pomoč.

Kolektivna in individualna pomoč razne vrste se je razvijala precej živahno. Zlasti se je v popolnem sodelovanju z vojaškimi oblastmi posamično proučilo nad 4500 prošnji kmetov, ki so se morali podajati za dela na svoja zemljišča. Po posredovanju Zveze so vsi prosilci dobili odgovarjajočo dovoljenje za prehod v veliko zadovoljstvo njih samih in vojaške oblasti same, ki je izrekla svoje živahno zadovoljstvo. Na ta način je bilo mogoče izvesti že izgubo. Številni slučajji praktičnega in tehničnega pomembnih proizvodov, ki bi sicer sli v izgubo. Številni slučajji praktičnega in tehničnega značaja so bili zlasti skrbno proučeni. Ti slučajji se zlasti nanašajo na prehrano goveda, izbiro semen, poljedelsko orodje, kmečko orodje in računovodstvo, amelioracije, kmečko gradnjo itd.

Pisarne Zveze so vedno polne kmetov, ki najdejo pri uradnikih polno in iztečno zupanje.

4. Tisk in propaganda.

Glasiło »Urač«, mesečnik Zveze, ki ga kmetje zelo cene in se zanimajo za njegovo delo.

nost, je bilo zmanjšano po obliki in v nakladi. Zveza je razširila več dragocenih knjig poljedelske tehnike in več drugih publikacij, ki se nanašajo na poljedelstvo v pokrajini.

5. Finančni položaj.

Sedaj se proučujejo razni načrti melioracij, tehnične in kulturne izpopolnitve, racionalnega kmečkega kroženja, zboljšanja in izbire goveda, ureditev namakanja, poskusni nasadi industrijskega značaja in druge odredbe in izpopolnitve socialnega in zavarovalnega značaja, tečajji za stanovsko vzgojo, izpopolnitev mojstrov — gospodarjev itd.

Vse to delo pa stremi za izboljšanje organizacije na vseh gospodarskih, tehničnih, socialnih in proizvodnih plasteh. Zveza očituje jasno tehnično, organizatorno in podporno zbiranje, da bi se povečala kmetijska proizvodnja v pokrajini.

Sporočila pripravljalnega odbora za obhajanje petih prvih sobot v čast Marijinemu Srcu

Pisma našega nadpastirja dr. Gregorija Rožmana so pripravljena kakor tudi knjižica »Sporočila iz Fatime« in podobice. Zupnije naj pridejo ponje čimprej v pisarno pripravljalnega odbora 5 prvih sobot Pred škofijo 1, I. nadstropje (pisarna KA) v Ljubljani. Prosim, da blagovoli povsod zlasti pisma takoj razdeliti družinam, knjižice pa prodajati po 3 lire.

Skiopitna predavanja o Fatimi

Skiopitna predavanja o Fatimi bodo: na Stefanovo, dne 26. decembra v frančiškanski dvorani ob 10.30 in ob 15.30; v Šiški v nedeljo, dne 27. decembra ob 16 za odrasle; na Kodeljevem v nedeljo, dne 27. decembra ob 14;

v Mostah dne 31. decembra ob 14 za mladino, dne 3. januarja 1943 ob 15 za odrasle — vselej v župni cerkvi.

Predava g. D. Zamljen. Dosedanja predavanja so imela velik uspeh. Pripravi smo, da se bodo verniki teh predavanj udeležili v velikem številu. Vstopnine ni, pač pa naj bi vsak kupil podobico ali knjižico »Sporočila iz Fatime«, ki se bodo prodajale eno uro pred pričetkom predavanj pred prostorom, kjer bo skiopitno predavanje.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Petek, 25. decembra ob 15: »Oče naš«. Izven. — Cene od 18 lir navzdol.
Sobota, 26. decembra ob 14: »Petrčkove poslednje sanje«. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Ob 17. »Ples v Trnovem«. Izven. Cene od 18 lir navzdol.
Nedelja, 27. decembra ob 10.30: »Princeska in sturček«. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Ob 15: »Hamlet«. Izven. Cene od 18 lir navzdol.
Ponedeljek, 28. decembra: Zaprt.

OPERA:

Petek, 25. decembra ob 16: »Traviata«. Izven. — Cene od 24 lir navzdol.
Sobota, 26. decembra ob 16: »Gasparone«. Opereta. Cene od 24 lir navzdol.
Nedelja, 26. decembra ob 16: »Thais«. Izven. — Cene od 24 lir navzdol.
Ponedeljek, 27. decembra: Zaprt.

Vombergerjeva božična igra »Vrnitev« bo uprizorjena jutri ob 4 popoldne v frančiškanski dvorani. Za to lepo božično igro vlada veliko zanimanje. Igro so igrali frančiškanske prosvete dobro naštevali, tako da bo zadovoljila slehernega gledalca. Napravljena je tudi lepa nova scenografija. Priporočamo, da si vstopnice pravočasno preskrbite v predprodaji v trgovini Sfiligij in na dan predstave pri blagajni frančiškanske dvorane. Opozorjamo, da bo naslednja predstava te igre v nedeljo 27. decembra ob 4 popoldne. Cene od 8 lir navzdol. Stojišča 2 liri.

Misli na letošnji božični sveti večer

Spet je prišel sveti večer, katerega smo se mladi vedno tako veselili. Čeprav živimo v vojnem času, vendar se človek rad zatopi v skrivnost božičnega mira. Tem bolj se želi odročiti in okrepiti v resnici in tolažiti božični blagovest, čim bolj ga vznemirjajo strohote sodobne vojne tehnike in strastne podivjanosti prevzetnih imperijalizmov. Vse to pa ne more do živga veriti in prepričanju krščanskega človeka, ki sliši božično blagovest: »Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!« Ta božična angelska vest miru velja le izrecno za tiste, ki so dobre volje, ki so prave volje, ki verujejo v svetost življenja in svetost Boga, ki se je rodil v Palestini in ki se leto za leto znova rodi in preraja v nas in v vseh, ki so dobre volje, ki se čutijo odgovornost pred življenjem in glede na poštenem sočloveku brata, ki se verujejo v zmago duha nad gmo, v zmago pravice nad krivico in v zmago ljubezni nad nasilstvom.

Dolga, dolga stoletja poklekaje slovenski rod pred jaslice in črpa iz Deteta moč za vse napore, ki mu jih stavi življenje, polno trpljenja, ponižanja, preziranj in krivic. Da ni ostal naš rod zvest božjemu Detetu, bi ga že davno ne bilo na zemlji. Prelistajmo zgodovino slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki sta nam prinesla blagovest svete noči in srečnega mesta Rima, in našli bomo nešteto dokazov, da nikjer drugje slovenski rod ni našel obrambe, ki ga je reševala in dvigala, kot le v krščanstvu. Vse to nam potrjuje, da bo naše narodno delo edino takrat uspešno, če temelji na večnih resnicah krščanstva. Zato odklanjamo vse, kar se nam ponuja v pomoč ali zvezo ali sodelovanje, kar ni na temelju svetovnega Deteta! Slovenski rod je bil božjemu Detetu vedno zvest, ker je reven, a vendar ljubi svoj jezik, svojo zemljo, svojo kri, ki mu jo je dal Gospod!

Sveta noč, blažena noč!

Zgodovina te lepe božične pesmi

Ko bomo v teh praznikih kakor vedno tolikokrat peli in slišali to pesem, je dobro, če vemo od kod je in kako se je tako zelo razširila. Ta stara pesem, ki nas vedno znova gane in ki je v tako tesni zvezi s prižganimi lučmi, ta pesem se poje danes po vsej zemlji.

Pred leti so bili precej needini glede komponista te pesmi. Danes pa imamo kljub legendam o nastanku te pesmi ohranjen rokopis komponista, ki je svojo pesem poslal 30. decembra 1854 na kraljevski dvor v Berlin in s tem imamo popolno gotovost o njenem nastanku.

Povod za to pesem je bil precej prozaičen. Orgle v javni cerkvi v Oberdorfu so v l. 1816 zaradi vlage v cerkvi odpovedale ravno okrog božiča, tako da bi morala biti polnočnica brez slovesnega orgljanja. Da bi to pomanjkljivost vsaj za silo nadomestili, je tamkašnji kaplan Jožef Mohr spisal preprosto božično pesem, ki jo je nesel svojemu prijatelju, učitelju v sosednem Arnsdorfu, kjer je bil učitelj obenem tudi organist. Ta učitelj je bil Franc Ksaver Gruber (rojen 25. novembra 1787 v Unterweissbergu, umrl 7. junija 1863 v Halleinu), ki je še tudi pozneje deloval kot svetni in cerkveni glasbenik. Njega je naprosil Mohr, da bi njegovo pesem ugalsil za dva solo speva poleg zbora in za godbo namesto orgel, ki so bile takrat pokvarjene. Gruber se je hitro spraval na delo in ljubeznivemu besedilu vdihnil tudi življenje v melodiji. Nato je nanovo komponiran tekst hitro nesel prijatelju, tako da so pri tisti polnočnici že prvi peli »Sveta noč, blažena noč«. Mohr je pel tenor in spremljal s kitaro, Gruber bas, zbor pa je ponavljal po zadnji kitici zadnje štiri takte. Tista cerkev danes sicer ne stoji več, stoji pa še hiša pesnika in komponista te pesmi. Ljudje, ki so položeno poslušali to pesem prvič pri tej polnočnici, si pač niso mislili, da so pri prvem izvajanju pesmi, ki se bo kmalu razširila po vsem svetu. Samo Gruberjeva žena se zdi, da je to malo slutila, ker je rekla nazaj grede svojemu možu: »France, tole bodo še peli, ko bova midva že zdavnaj v grobu.« Kar je Gruberjeva žena le rahlo slutila, se je še v veliko večji meri izpolnilo. Preprosta božična pesem je šla po vsem svetu. Seveda se je pri tem spremenilo besedilo in tudi melodija, toda pesem je bistveno ostala ista.

Pohod te pesmi po svetu se je pričel tako, da je prišel v Oberndorf neki tirolski oglar iz Zillertala popravljat stare orgle. Orgle je popravil, potem pa vzel s seboj tudi pesmico, ki je na Tirolskem, kjer tako radi pojo, našla prav primerna tla. Od tod se je razširila po dveh sestrah iz Zillertala, ki sta imeli trgovino z rokavicami, v Leipzig, kjer sta obe sestri, skupaj s svojima bratoma na tamkašnjem sejmu prepevali to pesem. V Leipzig je ta pesem vsem zelo ugajala in se od tod razširila po vsej Nemčiji pod naslovom: Narodna pesem iz Zillertala, ali Tirolska narodna pesem, ali Stara tirolska božična pesem. Ko se je razširila po Avstriji in Nemčiji, je prišla tudi čez meje nemškega jezika, na Angleško, na Francosko in kot »Sveta noč, blažena noč« na Slovensko. Prevedena je celo v kitajščino in esperanto, pod Himalajo jo počjo izprebranje.

Izgubil se je muš iz dihurjevih kož, temnorjave barve, z osebno izkaznico in drugimi rečmi. Pošteni najditelj dobi dobro nagrado. Naslov se dobi v upravi »Slovenskega doma«.

V božičnem in novoletnem pismu našega škofa vernikom najdemo med drugim tudi naslednje:

»Bog hoče tudi nered, ker si ga ustvari človek sam, obrniti človeku v dobro. Po trpljenju, ki si ga povzroča z lastnim neredom, naj bi človek spoznal, da brez božjega reda v miru in sreči živeti ne more, po trpljenju naj očisti in posveti dušo, s trpljenjem naj zadostuje neskončni božji privlačnosti tudi za grehe drugih, ki sami ne zaščujejo.«

Sveti večer je nocoj. Spomnimo se srečnih mladostnih dni, ko smo hoteli k polnočnici in tako radi poslušali polnočno potrkavanje zvonov, ki so vabili k rojstvu. Prisluhnimo tem milodonečim zvokom, pesmi ljubezni in miru, ki nas lahko edina osreči, ter prižgimo tudi nocoj baklje, ki naj nam svetijo in kažejo pravo pot. »Slava Bogu na vsa vaša in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje!«

In ko bodo na letošnji sveti večer zvonovi oznanjali vedno lepo melodijo »Mir ljudem na zemlji!«, naj ne bo nikogar, ki se mu vsaj na ta skrivnostni večer ne bi omečalo srce in ga napojilo z neomahljivo trdno voljo in z dobrim sklepom, pomagati bližnjemu v največji meri. Ta ljubezen in skrb naj se zlasti obrača na revne in zapuščene. Nocoj pa se spomnimo tudi vseh onih, ki so bili dobre volje in so se tako veselili božičnega večera v svoji družini ali v domačem krogu.

»Sveta noč, blažena noč«, ta vedno lepa pesem bo nocoj zadonela v vsaki slovenski hiši. »Slava Bogu na vsa vaša in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje!« Dobro voljo lahko ima vsakdo, bogat ali reven. Naj bi vsi ob Božiču čutili dušni mir, mir, ki so ga oznanjali angeli v nebeskih višavah! V tem miru bomo spoznali in čutili ves čar in vso lepoto božičnih praznikov!

Če je res, da postanejo pesniki in komponisti slavni šele po smrti, potem velja to gotovo za pesnika in komponista te naše pesmi, za Mohra in Gruberja.

Blagoslovljen božič

vsem Slovencem želi

»SLOVENSKI DOM«

Sportni drobiz

Budimpeštansko in padovansko univerzitetno moštvo sta se pred kratkim pomerili med seboj v sabljanju. Zmagali so Italijani in sicer takole: v floretu so gladko odpravili Madžare s 5 : 3, hujša je bila borba v meču, kjer so Italijani proti pričakovanju zmagali s 5 : 4, in prav tako vroča je bila borba tudi v borbi s sabljo. Rezultat je bil isti 5 : 4. Skupen rezultat je torej 15 : 11 v italijansko korist. Italijanski študentje so znova pokazali svojo visoko sablaško kvaliteto.

V Berlinu se bodo pomerili sredi februarja najboljši umetni drsalci iz Dunaja, Berlina in Monakovega. To bo nekakšen troboj navedenih mest.

DARMOL

Il miglior lassativo
najboljše odvajalno sredstvo

S. S. VAN DINE:

Skrivnostni tekač

Kriminalni roman

»O tem ni dvoma,« je pritrdil Vance. »Zločinec je postal v vseh priemerih na isti način. Vselej je svojo žrtev udaril po glavi, nato pa postopal tako, kakor poje tista narodna pesem. Najnovejši primer se dosti ne razlikuje od prejšnjih dveh.«

»Jezi me to,« se je nenadno razbesnel Heath, »da policist Guilfoyle, ki sem ga postavil na stražo za Druckerjevo hišo, ni opazil niti, da je grbec snoči odšel iz hiše, niti da je vso noč ostal zunaj. Policist se je davi ob osemih vrnil na policijski urad in še nisem mogel z njim govoriti. Pokličem ga sém.«

Policist, ki ga je bil Heath poklical telefonično, je čez deset minut prišel. Narednik ga je takoj na vso moč trdo prijel v roke:

»Kdaj je odšel Drucker snoči iz hiše?«

»Okrog osmih, takoj po večerji.«

Narednik je očividno prišel v zadrego, kakor da bi se bil zbal, da ne bi odkril morda kakšne malomarnosti v njegovi službi.

»Skozi katera vrata je odšel?«

»Skozi zadnja. Preko strelšča in je stopil v Dillardovo hišo skozi dvorano za sestanke.«

»Je šel tja na vljudnostni obisk?«

»Zdi se mi tako, gospod narednik. On zahaja pogosto k Dillardovim.«

»Hu! In kdaj se je vrnil domov?«

Guilfoyle je prišel kar nekam v zadrego.

»Mislim, da se ni vrnil, gospod narednik.«

»Kaj, ni se vrnil? Vam je morda vso noč delal družbo, potem ko si je zlomil vrat?«

»Toda jaz vendar...«

Heath je bil videti vedno bolj divji.

48

»Hočete, da vam jaz povem, kaj se je zgodilo? Zgodilo se je, da ste ob osemih, ko ste videli, da je Drucker odšel od doma k Dillardovim, mirno zaspati na vrtu... Koliko časa pa ste dremali?«

»Oprostite!« se je branil policist.

»Res nisem spal. Vso noč sem izpolnjeval svojo dolžnost. Če nisem videl, da bi se bil Drucker vrnil domov, se to vendar še ne pravi, da sem spal.«

»Zakaj pa niste takoj telefonirali na policijo, ko ga niste opazili, da bi se bil vrnil?«

»Ker sem mislil, da se je vrnil skozi glavna vrata s ceste.«

»A, tako, mislili ste. Pa vam niso morda slučajno opesali možgani po tako vestni službi, kaj?«

»Oprostite, prosim. Moja naloga je bila, paziti na Druckerja. Vi sami ste mi ukazali, naj nadzorujem hišo in naj si zapomnim, kdo bo stopil v to hišo in kdo bo iz nje odšel, ter naj vdejem vanjo v primeru kakšnega vznemirjenja ali klika na pomoč. Zgodilo pa se je tole: Ob osemih je Drucker odšel k Dillardovim. Jaz sem se naprej opazoval okna Druckerjeve hiše. Okrog devetih je kuharica odšla v goranje nadstropje ter prižgala luč v svoji sobi. Poteklo je nato pol ure, nakar je

luč ugasnila. Mislim sem si: spat je šla... Okrog desetih sem videl, da se je luč prižgala v Druckerjevi sobi...«

»Kako, kako?«

»Rekel sem, da sem videl, kako se je luč prižgala v Druckerjevi sobi. Videl sem, kako se premika neka senca in hodi po sobi sem in tja ob oknu. Zdaj vas vprašam: kaj bi si bili vi mislili v takšnem primeru, gospod narednik? Ali mar ne bi sklepali, da se je najbrž grbec vrnil domov?«

Heath je pogodrnjal, kakor bi bil zakrkljiv.

»Morda,« je pripomnil. »Pa ste trdno prepričani, da je bila tedaj deset ur?«

»Nisem pogledal na uro, a morala je biti približno toliko.«

»In kdaj so ugasnile luči pri Druckerjevih?«

»Sploh niso ugasnile. Vso noč so bile prižgane, čemur pa se nisem čudil, kajti vedel sem, kakšen čuden človek je ta grbec. Včasih sem videl, da je bil vso noč pokončen.«

»Nič nenavadnega ni to,« se je le-noglasil Vance. »Pa povejte mi še malo tole. Guilfoyle: Ste opazili luč tudi v sobi gospe Druckerjeve?«

»Da, gospod. Tudi luč v njeni sobi je bila prižgana vso noč kakor vedno.«

»Je bil snoči nasproti Druckerjeve hiše kdo na preži?«

»Do šestih zvečer. Po tej uri se je policist, ki je nadzoroval to hišo, spet odstranil.«

Sledil je kratek molk, nakar je Vance spet vprašal Guilfoyleja:

»Koliko je bilo mesto, kjer ste stali na vrtu na straži, oddaljeno od prehoda med obema zgradbama?«

»Kakih petnajst metrov,« je odgovoril policist po kratkem premisleku.

»Med tistim mestom, kjer ste stali na straži, in majhnim dvoredom, ki vodi od Druckerjeve hiše do strelšča, je nekaka zavesa iz vrbinja, ne?«

»Da, gospod, in tista zavesa mi je precej zastirala razgled.«

»Ali bi bilo mogoče, da bi se kdo, ki bi prišel od Dillardove hiše sem, približal železnim mrežastim vratom prehoda med obema hišama, ne da bi bili vi to opazili?«

»Tega ne izključujem, zlasti če, če bi se tisti človek namenoma skrivl. Noč je bila temna in oblačna, in od velike prometne žile na Driveju je neprestano prihajal tolkšen hrup, da res ne bi bilo čudno, če bi človek prelišl kakšne tihe korake.«

ČAROVNIČINA

TOMAŽIČ-BERANEK

9.

Čarovnikov oblak pa je jadral in plul proti deveti deželi s tako hitrostjo, da je zrak kar piskal in tulil okrog njiju. Čarovnik posadi dečka predse na oblak, sam pa stoji upognjen naprej ter krmari in vodi oblak. Na nebu pa so se pokazali veliki spoji sončnih žarkov, kakršnih še grofič nikoli ni bil videl. Če ne bi imel za seboj čarovnika, bi bil te čudovite vožnje z oblakom nadvse vesel; tako pa...

10.

Čarovnik pa vodi in krmari oblak ter pogleduje na letečo zemljo pod njima, čez katero je bežala črna senca. Nista plula dolgo, ko naredi čarovnik z rokama nekaj čarolij ter spregovori par skrivnostnih besed, in že pada oblak proti zemlji. Zdaj se je dečku zdelo, kot bi zemlja bliskovito letela njima nasproti ter da se bo zdaj zdaj zaletela v njun oblak... Ze razloči zelen pragozd.

Razprave pred malim kazenskim senatom

Dolgočasne razprave se vsak teden vrste pred malim kazenskim senatom. Primerno sedanjim časom, ko vsi tako visoko cenimo razne življenjske potrebnosti, zlasti mast, moko, sladkor in olje, se pač v razpravah kažejo v prvi vrsti tatvine živil. Po teh dobrinah so začeli posegati in si jih protipravno lastiti tudi mladeniči, ki so bili doslej neporečni in solidni.

Bila sta nekje v mestu dva mladeniča v dobi dvajsetih let, Milan in Srečko. Izvolila sta, da ima gostilničarka Liza na podstrešju shrambo, kamor je spravila razna živila. Posrečilo se jima je dobiti vhod v to shrambo. Odnela sta 40 kg enotne moke, 30 kg koruzne moke, 8 kg fižola in nekaj drugih reči. Pred sodniki malega senata sta Milan in Srečko vse lepo in odkritosrčno skesano priznala. Doslej se nista bila kaznovana. Bila sta obsojena: Srečko na 4 mesece in Milan na 2 meseca strogega zapora. Sodišče je upoštevalo vse razbremenilne in druge okoliščine, zlasti njihovo neoporečnost, ter jima je kazen odpustilo v smislu amnestijskega dekreta od 17. oktobra t. l. Mladenica sta bila sodnikom hvaležna in sta obljubila, da bosta začela pošteno živeti in ne bosta prišla nikdar več v konflikt s kazenskim zakonom.

»SLOV. DOM« v vsako hišo!

Pred božičem na živilskem trgu

Ljubljana, 24. decembra.

V zimskem času, zlasti ob deževnem in megle dnevu, se tržno življenje kasno začne. Prvi, najmarljivejši branjevi in prodajalci prihajajo na trg še dosti pozneje, ko je mežnar odzvonil bel dan. Šele okoli 9 dopoldne zavalovi pravi tržni vrvež.

Danes, pred svetlim dnem, je trg že kaj zgodaj oživil. Prišli so branjevi še v temi in začeli postavljati svoje klopi in razstavljati svoje dobrine. Tudi mnoge gospodinje so zelo zgodaj pohitele na trg, nekatere so se pojavile še, ko na trgu ni bilo niti ene prodajalke. Izredno mnogo je danes na trgu mandarin, kar na kupe jih imajo mnogi branjevi. Cvetarja je skoraj trg preplavila. Prišlo pa je iz Italije tudi vagon zeljnatih glav.

Živilski trg bo imel sedaj tri dni počitnice. Branjevi ne bodo prodajali. Tržno življenje bo spet oživilo šele v ponedeljek.

Zasebna perica Marta je že starejša ženska, ki je bila že večkrat zaradi tatvine kaznovana. Zelo rada izmika perilo in razno žensko obleko. Seznanila se je z neko boljšo družino, kamor je večkrat zahajala in je bila tam kakor domača. Dobro poznanstvo pa je kruto izrabljala. Odnasala je dobri gospe Mariji razno perilo, čevlje, obleko in celo denar. Kakor obsežno navaja obtožnica, je Marta v času od 7. junija do 30. septembra t. l.

Letošnje leto se bo za našo likovno umetnost zaključilo z izredno dobro bilanco. Plodovitost naših umetnikov se je letos izredno stopnjevala, pa tudi njihovo javno udejstvovanje je bilo na moč živahno. Vrstile so se razstave za razstavami in naše občinstvo se je vedno v velikem številu odzivalo klicu umetnikov ter je nastopalo tako kot kupec, pa tudi kot obiskovalec na teh razstavah. Saj imamo v Ljubljani trenutno kar pet umetniških razstav.

Marljiv pa ni bil samo mlajši rod umetnikov, temveč so ustvarjali tudi starejši. Najbolj viden med njimi je nedvomno Rihard Jakopič, o katerem moramo reči, da je njegova ustvarjalna umetniška sila tako rekoč neizčrpna in vedno mladostna.

Letos je Rihard Jakopič dovršil novo veličastno simfonijo svojega znanega motiva »Dama pri klavirju«. Iz te slike diha sila Chopinovega »Nokturna«. V tej sliki se je Jakopič zelo oddaljil od impresionističnega slikarstva in že občutiti vizionarost fantazije.

Ta umetnina, ki predstavlja vrhunec Jakopičeve umetnosti, je sedaj na ogled v umetniškem salonu Antona Kosa v prehodu nebotičnika. Tudi Jakopičev sovrednik Matija Jama je v polnem napoju svojih sil. Tam, kjer je na ogled navedena Jakopičeva umetnina, so tudi naslednje Jamove slike, kakor »Sava pri Medvodah«, »Ob Ljubljani« in »Bled pozimi«. V teh slikah je nešteto odtidenj barv, sugestivni prikaz vode, v čemer je Jama nenadkriljiv, obenem pa dajejo slike reprezentativno pomeno s sijajnimi kolorističnimi vrednotami.

Iste visoke kakovosti so Jamove slike »Hiše v

odnesla do 94 raznih predmetov in do 3700 lir gotovine. Stranka je bila oškodovana za 13.868 lir. Marta je dalje vzela neki drugi stranki nekaj ruh in perila v vrednosti 1000 lir, kakor tudi nekaj fižola in makaronov. Pred sodniki je Marta tatvine deloma priznala, deloma jih odločno tajila in navajala razne dokaze za svojo nedolžnost. Marta je tudi poznana, da rada tihotapi saharin. Zato se je tudi izgovarjala, da si je denar, ki so ga našli pri njej in ga ji zaplenili, prislužila s trgovanjem in tihotapstvom saharina. Razprava je bila preložena, da se prihodnjič zaslišijo še druge priče.

predmestju, »Krave« in pa »Deklica«; zadnji dve sliki imata polno finih prehodov in odtidenj barv ter predstavljata igro svetlobe na platnu z narodno nošo in izrazom.

Tu je zastopan tudi Franc Pavlovec, ki je bil nekoč Jakopičev učenec, danes pa je seveda popolnoma samostojen umetnik, toda ostal je slikar razpoloženja v prirodi. Tu je zastopan z motivi z Jezice in z motivom »Hrastje«. Poleg drugih mojstrov je zastopan še Tone Kralj z »Madono«. Slika je zamišljena dekorativno in ploskovito ter izraža fino občutje linearne kompozicije.

Te umetnine naših prvih mojstrov v resnici zaslužijo, da si jih ogleda vsak, kdor spoštuje pristno umetnost.

Božični turnir Hermežanov

Hermežani so poskrbeli, da ne bodo letošnji prazniki brez vsakega športnega sporeda. Na Štefanovo in v nedeljo bodo priredili v spodnji dvorani Mikličevega hotela turnir namiznega tenisa za klubsko prvenstvo. Oddali bodo več naslovov klubskih prvakov, zlasti zanimive pa bodo borbe med najboljšimi igralci SK Hermeša. Za prvenstvo se bodo potegovali Bogataj, Strojnik Roman in Poženel, je pa tudi nekaj imen, ki ne bodo veliko zaostajala za temi tremi: Milanovič, Dular in drugi. Nastopile bodo tudi Hermežanke, med katerimi velja Bricljeva kot trenutno najbolj izurjena tekmovalka. S turnirjem bodo začeli v soboto, 26. t. m. ob 14. nadaljevali pa bodo v nedeljo, 27. t. m. ob 8 zjutraj. Najbolj zanimive točke nedeljskega tekmovanja bodo na sporedu predvidoma ob 10. Vstopnina 1 liro.

prišel v nedeljo v Bastillo, kakor je obljubil, se je opogumil in rekel:

»Gospod naj bi napisal za gospoda viteza pismo, kakor ga napiše stric nečaku, in naštel naj bi mu vse prednosti in koristi, ki bi jih imel, če bi se podredil kraljevi volji. Jaz sam bi nesel tisto pismo in bi zraven dodal še kakšno pametno besedo, da bi ga bolj gotovo prepovobil...«

De Linières je nekaj časa molčal, potem pa rekel, da ne bi bilo napak, če bi napisal pismo. Za takšno stvar da je pripravljen.

Potem ko je strežaj odšel, se je načelnik prijel za glavo. Njegove misli so romale k grofici, ki se je zavila v mrk molk od dneva, ko je bila že na tem, da bi razkrila svojo skrivnost, ki mu je vse življenje povzročala toliko muk.

Potrkal je na vrata in Dianina strežnica je prišla povedati, da je bil zdravnik pri grofici.

IX.

Picard se je umaknil v svojo sobo in čakal, da ga bo poklical načelnik in mu izročil pismo za viteza.

Toda grof de Linières je bil preveč v skrbah za zdravje svoje grofice, katere stanje se je v zadnjih štiriindvajsetih urah močno poslabšalo.

Zdravnik, ki je bil prijatelj družine, je ukazal, da jo je treba pustiti v popolnem miru in le tisti, ki so ji stregli, so smeli v njeno bližino. Rekel je bil grofu, da je moral močan duševen pretres poslabšati njeno stanje, ki je že prej povzročalo dosti ekribi.

Ljubljana

Koledar

Četrtek, 24. decembra: Adam in Eva; Hermina, devica; Tarzila, devica; Delfin, škof; Teofil, mučenec.

Petek, 25. decembra: Rojstvo Gospodovo, božič; Anastazija, mučenica; Evgenija, devica in mučenica; Peter Casti, opat.

Sobota, 26. decembra: Stefan, prvi mučenec; Cozim, papež; Dionizij, papež; Marin, mučenec.

Nedelja, 27. decembra: pobožna; Janez Ev., apostol in evangelist; Fabiola, vdova; Teofil, škof; Maksim, škof.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Bleiweisova cesta 45; mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg št. 4; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

V petek: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

V soboto in nedeljo: mr. Sušnik, Marijin trg 5, mr. Deu-Klanjšček, Gosposvetska cesta 4; mr. Bohinc, ded., Cesta 29. oktobra 31.

Prihodnji violinski koncert bo v sredo, dne 30. t. m. v mali filharmonični dvorani. Tokrat bo nastopil in izvajal celovečerni koncertni spored naš mladi violinist Jurij Gregore, absolvent šole prof. Slaisa na naši Glasbeni akademiji. Na klavirju ga bo spremljala pianistka Marta Bizjakova. Natančni spored bomo priobčili pozneje. Začetek koncerta bo ob 18. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Rokodelski dom, 26. dec. ob pol 5 popoldne; »Dom«, V nedeljo, 27. dec. ob pol 5 pop. »Dom«.

Edvard Gregorin: »Oče naš«, To delo, ki je osvojilo že mnogo ljudi, bodo igrali v Dramskem gledališču na prvi božični praznik, 25. t. m. ob 15. V treh urah predstave boste doživeli teden dram, ki vsaka zase prevzame vsakogar, kdor prislunke miselni vsebini naše molitve. To je v resnici lepa in praznična primerna predstava.

Kupujte pustolovski roman

Jezdci škrlatne kadulje

Najboljše delo pisatelja Zane Greya. Romantika divjega življenja ameriških prerij in gorskih tesni je prelepo pričarana pred nas.

Mladosti, zlasti nežnih otroških let je vsakomur žal. Kupite knjigo

Naš Buček,

ki jo je spisal domači pisatelj Joža Vovk, pa vam bo lepota mladostnega življenja oživila v spominu.

Dobite jih po vseh knjigarnah in trafikah! Najlepše božično in novoletno darilo so knjige »Slovenčeve knjižnice«!

Miha Krčmar, varuh Trate, preži na posestvo, ko se na njem vname boj za grunt. Komaj čaka, da le-ta propade in da ga more v svojo korist »rešiti«. Ko pa vsi krepko zastavijo svoje moči za domaćino in potegnejo Trato iz blata na trdno cesto, se Mihov pohlep razprši. Naslov igre je »Dom«, še bogatejšo vsebino pa boste videli v soboto, 26. in v nedeljo, 27. t. m. ob pol 5 pop. na Rokodelskem odru, Petrkova 12/L.

Vse točilnice alkoholnih pijač opominja mestni trošarinski oddelek, naj mu do 31. decembra t. l. v sobi št. 25, Lingarjeva ulica 1, I. nadstropje, naznanijo v letu 1942. zatrosarinjeno vino in pivo zaradi odmere pavšala občinske davščine na potrošnjo za prihodnje proračunsko leto.

Snaženje hodnikov. Hišni posestniki so jeseeni nekoliko popustili, da hodnikov ne snajžijo več tako vestno, čeprav bi bilo to sedaj zelo potrebno, ko je zaradi vremena povsod precej blata. Zato spet opominjamo vse gospodarje na obvezno vsakdanje snaženje hodnikov ob hišah in parcelah, da v mestu vzdržimo snago na višini, kakršna se spodobi kulturnemu mestu.

Igrače, darila »Ciebanec za božič Vas vabi ENGELMAN. Tavčarjeva ulica 3.

Večje število delavcev za spravljanje snega bo mestno cestno nadzorstvo spet potrebovalo, ko zapade sneg. Spravljanje snega je pač med tistimi redkimi deli, ki pozimi dajejo zaslužka potrebnim osebam ter se zato vsako leto oglašijo veliko število delavcev. Zaradi novih uredb o sprejetju na delo je letos potrebno, da se vsi oni delavci, ki nameravajo iskati zaslužka pri teh delih, že sedaj naznanijo mestnemu cestnemu nadzorstvu v sobi št. 1 v pritličju na Ambrozevem trgu št. 7.

Suhe gobe prodaja Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweisova št. 29.

A. DENNERY:

DVE SIROTI

44

Na dvorišču je Mareš razvrščal vse ženske in poklical prednico, da mu je potrdila imena navzočih. Sleherina med njimi je preejala od prednice blagoslov, preden je za zmerom zapustila svojo domovino.

Ko je Mareš zaklical »Henrika Gerard«, je stopila preden Marijana, blede in tresoca se zaradi navzočnosti prednice.

Prednica ravno toliko, da ni kriknila. Izbuljila je oči, in ko je položila svoji roki na dekle, je pokazala, da je domelala to žrtev. Prvikrat v svojem življenju je ta sveta d.ša izrekla laž, ki je rešila nedolžno žrtev in dopolnila odrešenje ženske, ki je bila bolj nesrečna kakor pa kriva.

»Ta laž vam bo v nebesih, draga sestra, poplačana kakor veliko dobro delo.« je dejal zdravnik in sestra je solznih oči gledala za vzom, ki se je z dekleti oddaljeval.

Zdravnik je prijel Henrika za roko in jo izročil prednici rekoč:

»Rešili ste nedolžno. Jaz pa bom poskušal rešiti ubogo žrtev.«

Henrika se je vrgla usmiljenki pred noge in med jokom in solzami dejala, da bo molila za njo, za tisto, ki je hotela, se domislil pametne pretveze, s katero bi

da bi ona našla svojo izgubljeno sestro, za njo, ki je imela tolikšno usmiljenje za dve siroti.

Ko se je Picard vrnil v Linièresovo palačo, je srečal Maresta, ki ga je ustavljal in mu pripovedoval o prizorih, ki jih je videl. Povedal mu je, da je načelnik policije izrazil zadovoljstvo nad potekom stvari, kajti tista ženska je že bila na poti proti Luizijani.

Picard je takoj razumel, katero žensko je imel policijski agent v mislih, toda izdati se ni hotel. Mareš je nadaljeval in rekel, da je načelnik policije posebej priporočil guvernerju kazenske kolonije na Luizijani Henriko Gerard, tako da bo tam lahko dobila dobrega moža!

Ob zadnjem stavku Picard ni mogel več poslušati in zdržati ter je skočil v vije nadstropje.

Srečal je načelnika, ki ga je povedel s seboj v delovno sobo.

»Dobil sem poročila iz Bastille. Ka-

že, da moj nečak noče jesti.«

»Najbrž ga boli želodec,« je med zobmi iztisnil strežaj.

»Ni nemogoče, da bi mi ta trmoglav-

vec zaigral še kakšno neumno šalo.«

Picard, ki je ves čas tuhtal, kako bi se domislil pametne pretveze, s katero bi

Motvoz Grosuplje želi vsem svojim čitateljem srečen Božič!

Kdaj bodo letala švigala po zraku s hitrostjo zvoka?

Misel, da bi letala kdaj dosegla tolikšno hitrost, kakor jo ima zvok, to se pravi hitrost 330 metrov na sekundo ali nekaj nad 1000 km na uro, se zdi na prvi mah precej drzna, če ne naravnost predrzna. Če pa pomislimo, kako velike uspehe so na tem polju dosegli v zadnjih časih graditelji letal, se že ne zdi nič kaj preveč nemogoče, da bi letala kdaj res dosegla hitrost zvoka.

Ogromen napredek od prejšnje svetovne vojne

Spomniti se je treba, da so na primer l. 1918. najhitrejši letalci dosegli s svojimi lovskimi letali največjo hitrost kakšnih 190 km na uro, danes pa letalska letajo že s hitrostjo 650 km. Ta veliki napredek je bil dosežen torej v dobrih dveh desetletjih.

Cepprav vsak nadaljnji napredek na tem polju povzroča vedno nove in vedno večje težave — pri svojem prizadevanju, da bi z letali dosegli hitrost zvoka, morajo graditelji letal računati s tem, da v večjih zračnih višinah vladajo drugačni zakoni in razmere, kakor pa nizko nad zemljo in da je temu primerno treba spreminjati tudi zunanjo obliko letal, če naj z njimi dosežejo vedno večjo hitrost — čeprav je torej vsak nadaljnji napredek v zvezi z vedno večjimi težavami, vendar prav gotovo ni nekaj nemogočega, da bi v doglednem času letala švigala po zraku s hitrostjo zvoka, torej s hitrostjo 1000 km na uro.

Tri stvari, ki so omogočile tako nagel napredek

Tako sijajen napredek glede hitrosti letal je bilo, kakor pravi neko poročilo iz Berlina, mogoče doseči predvsem zaradi treh stvari in sicer: zaradi izboljšanja letalskih motorjev, zaradi dosti vitkejših zunanje oblike letal, tretje pa zato, ker so se letala

začela vzpenjati višje, v redkejši zračni plasti, kjer je odpor manjši. Se največjo zaslugo pri tem napredku pa ima zunanja oblika letala in tudi s se takšnim izboljšanjem motorja v tem oziru niso dosegli niti približno toliko, kakor s tem, da so letalu dali »vitkejšo linijo«.

Močnejši motorji

Pri graditvi letalskih motorjev so dosegli ogromen napredek. Danes so letalski motorji sedem do osemkrat tako močni, kakor pa so bili motorji letal iz prejšnje svetovne vojne. Na drugi strani pa so najnovejši letalski motorji tudi neprimerno lažji, kakor pa so bili pred kakšnimi 25 leti. Razmerje med njihovo težo in močjo se je v zadnjih dveh desetletjih silno izboljšalo.

»Vitkejša linija«

Ce hočemo letalu dati večjo hitrost, ga je treba — kakor rečeno — zgraditi tako, da bo bolj vitko, ali z drugimi besedami, da ga zrak po letu ne bo preveč oviral. Upor zraka pa so že zelo zmanjšali, s tem da so začeli izdelovati precej tanjša letalova krila in da so trup sploščili. Pri gradnji letal skušajo danes čim bolj upoštevati aerodinamična načela. Kolesa ali »noge« pri novejših letalih se dajo potegniti med poletom v trup, zaradi česar je upor zraka spet znatno manjši in letalova hitrost večja.

Za visoke polete

je potreben posebne vrste kompresor, ki ga pri novejših tipih letal zenejo plini, ki jih je motor sam uporabljal. Njihova sila se tudi neposredno uporablja kot gonilna sila, ki deluje kot nekakšna raketa.

Morda je to tista pot, ki jo bodo ubrali iznajditelji, da bodo čimprej s svojimi letali dosegli hitrost zvoka.

Amerikanci obljubljajo Alžircem zastave in podobe namesto živeža

Tanger, 24. decembra. s. Amerikanci si skušajo pridobiti naklonjenost maroškega in alžirskega ljudstva z najbolj veselimi, bedastimi in smešnimi reklamnimi sredstvi. Tako je na primer alžirski radio, ki je pod strogim nadzorom zasedbenih oblasti, razglasil, da bodo v kratkem razdelili med ljudi velike slike Roosevelta in najbolj znanih političnih ter vojaških osebnosti Združenih držav, vrh tega pa še veliko število ameriških zastav. Res je, da Alžirci niso nikdar verovali v glasne obljube ameriških oblasti, ki so takoj po razbojniškem napadu na to deželo hitro raztrobili, da jo bodo naravnost preplavili z živežem. A nihče ne bi mogel slutiti, da bodo namesto žita poslali ameriške zastave in vedno večje pomanjkanje živil pokrili s slikami Roosevelta ter vrhovnega rabina ju-

dovske naselbine v New Yorku in Washingtonu. Ljudsko nezadovoljstvo je torej po objavi te nove Rooseveltove sleparije še bolj naraslo. Po vsej francoski Severni Afriki so na tistem razdelili tisoče in tisoče letakov, v katerih je popisano ogorčenje prebivalcev nad zasedbenimi silami, ter jih pozivajo, naj čimprej zapuste deželo. Ljudstvo je prav hudo tudi zaradi tega, ker so Amerikanci izjavili, da bodo vse razpoložljive brodoge zdaj mogli rabiti samo za vojne prevoze. Zasedbene oblasti so v hudih skrbih zaradi te zmede, in ker o spoznaleda z razdeljevanjem slik ne bodo imele uspeha, so začele ljudstvo strašiti: po vseh velikih središčih so priredili vojaške pohode, a poprej so zaprli mnogo ljudi.

Nekaj zanimivih, morda še neznanih

Znano je, da je indijski voditelj Gandhi, kadar ni drugače mogel doseči, da bi ga izpustili iz političnega zapor, sklenil začeti z gladovno stavko. Dostikrat je na tem polju prekosil svoj prejšnji rekord. Kar po ves teden in še več ni hotel pokusiti nobene jedi in nazadnje tistim, ki so ga zaprli, le ni kazalo drugega, kakor da so ga izpustili na svobodo, če niso hoteli, da bi ta mož, ki med Indijci uživa veliko priljubljenost, le ne bi od lakote oziroma od »trme« umrl. Toda svetovnega rekorda v prostovoljnem stradnanju pa Gandhi le še ni nikdar dosegel. To je rekord, ki ga je postavil Italijan Riccardo Sacco, ki baje celih pet in šestdeset dni ni pokusil nobene jedi.

ocvrto miš. Slovita madame de Sevigné je v nekem svojem pismu napisala, da je to sredstvo bilo za takšne otroke čudovito uspešno. Kaj bi ne bilo!

Po nekaterih oddaljenejših vaseh v Slavoniji imajo še danes navado dajati ljudem, ki umirajo, piti vodo iz starega čevlja. Mislijo namreč, da človek, ki pred svojo smrtjo pije vodo iz starega čevlja, dosti lažje odide na drugi svet.

Največji čajevec raste v Baduli na otoku Ceylonu. To je grm, ki meri v premeru osem metrov, pot okrog njega pa je dolga nad dva in dvajset metrov.

Naročajte Slovenski dom!

HUDIČEV BAJAR

(LA MAREAU DIABLE) - Poslovenil K. N.

»Saj veš, če bom vselej storil po njegovi volji, kaj ne?« je rekel Germain in obrisal malčku z robcem oči. »Ah, Marija, razvajaš mi ga... In res, predobro deklšč si, Marička. Kako, da nisi prišla k nam za pastirico o zadnjem kresu? Pobrigala bi se bila za moje otroke in rajši bi ti bil plačal kolikor si bodi, da bi skrbela zanje, ko pa da hodim po ženo, ki bo morebiti mislila, da mi izkazuje posebno milost, če jih ne bo zaničevala.«

»Vsega tudi ne smete tako črno gledati,« je odgovorila Marička in držala konja za vajeti, medtem ko je posajal Germain svojega sinčka na sprednji del širokega sedla, pregrnjenega s kozjo kožo. »Če vaša žena ne bo marala otrok, me boste najeli prihodnje leto, in prepričani bodite, da jih bom tako imenitno zabavala, da sploh ničesar ne bodo čutili.«

V.

Na goljavi.

»Saj res!« je rekel Germain, ko je stopila kobilica nekaj korakov po poti. »Kaj pa, poreko doma, ko fantiča ne bo nazaj? Stara dva bosta v skrbih in ga bosta povsod iskala.«

»Rekli boste cestarju, ki dela tamle gori na cesti, da ste ga vzeli s sabo in ga boste prosili, naj to pové vašim domačim.«

»Res je, Marija, ti se pa res zmeraj znajdeš. Meni ni bilo niti na mari, da je Jeannie tamkaj.«

»In ravno zraven pristave stanuje. Čisto gotovo bo povedal, kar mu boste naročili.«

Ko sta za to poskrbela, je pognal Germain kobilico spet v dir in Petreček je bil tako vesel, da spočetka niti ni čutil, da ni še nič južinal. Med ježo pa se mu je le začel oglašati želodec in ko so bili kakšno miljo daleč, je začel zehati in bledeti in je nazadnje začel praviti, da je tako lačen, da nič več ne more.

»Se že začneja,« je rekel Germain. »Saj sem vedel, da ne bomo prišli daleč, da ne bi začel gospodar javkati, da je lačen ali žejen.«

»Žejen sem tudi!« je rekel Petreček.

»Prav, bomo pa zavili v gostilno pri materi Rebeki v Corlayu, k Jutranji zarjci. Lepo ime, ampak slaba krčma. Veš kaj, Marija, ti boš tudi popila kupico vina.«

»Ne, ne, meni ni treba ničesar,« je rekla. »Jaz bom držala kobilico, tačas ko bosta vidva v gostilni.«

»Zdaj sem se vendar domislil, ljuba duša, da si dala davi kruh od svoje malice Petrečku in da si še tešča. Tudi nisi hotela južinati z nami doma, ko si se samo jokala.«

»Oh, saj nisem bila lačna, preveč mi je bilo hudo! In prisegam vam, da mi zdaj ni še nič prav nič do jedi.«

Se boš pač malo posilila, mala, sicer zbolíš. Imamo že dokaj poti pred sabo in ne moreva priti tja sestrada, da bova prej prosila za kruh ko rekla dober dan. Ti bom že jaz dal dober vzgled, čeprav nisem kdo ve kako lačen. Pa bom še jedel, saj navsezadnje tudi jaz nisem nič južinal. Videl sem, kako sta se z materjo jokali, in mi je šlo do sra. Daj, daj, privezal bom Sivko k vratom. Skoči dol, hočem tako.«

Vstopili so vsi trije pri materi Rebeki in preden je minilo četrto uro jim je debela, šepasta gostilničarka postregla s poštenim cvrtjem, črnim kruhom in lahkim rdečim vinom.

Kmečki ljudje ne jedo hitro in Petreček je bil tako lačen, da je minila debela ura, preden je Germain lahko mislil na odhod. Marička je jedla spočetka iz vljudnosti. Potem se ji je pomalem začel oglašati tek, saj se človek pri šestnajstih letih ne more dolgo postiti in kmečki zrak tudi zahteva svoje. Prijazne besede, ki jih je našel Germain, da bi jo potolažil in jo opogumil, tudi niso bile zaman. Siloma se je prepričala, da bo sedem mesecev kmalu okoli, in mislila je na srečo, ki jo čaka, ko bo spet lahko doma in v domači vasi, ko sta oče Maurice in Germain istih misli in ji obljubljata, da jo bosta vzela k sebi v službo. A komaj se je nato razvedrila in se začela igrati s Petrečkom, se je Germain na nesrečo domislil, da ji je pokazal skozi okno v gostilni lep pogled po dolini, ki jo je v višine tako lepo videti in je tako prijazna, tako zelena in tako rodovitna. Marija jo je pogledala in vprašala, ali se vidijo balairske hiše.

»Kakopak,« je rekel Germain, »in pristava in celo vaša hiša. Pogled, tistole sivo piko, ne daleč od Godardovega topola, pod zvonikom!«

»Ah, jo že vidim,« je rekla deklica. In že je začela jokati.

»Napak sem storil, da sem se domislil,« je rekel Germain.

HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

159.
V Laurentumu so bili cesar in njegovi spremljevalci gostje Popeje, ki jim je pripravila sijajen sprejem. Po obedu so se v zlatih ladjah vozili po morju. Veslali so sami, ker je cesarici tako godilo Neron je stal pri krmlu ter z liro v roki prepeval slavonspev morja. Na drugih ladjah so goste spremljali sužnji, ki so igrali na morske školjke.

160.
Vinicij je bil tudi med gosti in je moral sedeti na ladjah pri cesarici. Ko so se daleč na morju prikazala jadra, jih je prvi zagledal Vinicij. Cesarica je takoj dejala, da ni njegovim očem nič skritega. Naglo si je pokrila lice s plaščem ter ga vprašala, če bi jo spoznal tudi pod krinko. »Kje ne!« se je vtaknil v pogovor Petronij, ki je slutil nevarnost. »Za oblakom niti sonca ni videti, prejasna.« »Vinicijev pogled bi mogla zaslepi samo ljubezen,« je dejala Popeja ter mu začela naštevati razne plemkinje in ga spravevati, katero ljubi. Nazadnje je začela govoriti tudi o Ligiji. Odgrnila je obraz ter gledala pozorno in ježno: Vinicij je stiskal pesti in bi bil ob prvi žal besedi zbesnel, tedaj pa je Petronij obrnil cesarici pozornost drugam, s tem da je la-djo okrenil.

Švedska zimsko-sportna zveza je določila, da bodo tekmovali v alpskih kombinacijah za državno prvenstvo 21. marca. Najboljše med tekmovalci bo pripravljala za hude borbe Švicar Allmen.

Tudi rokoborci Italije, Madžarske in Nemčije se bodo v prihodnjem letu pomerili med seboj. Nastopili bodo od 5. do 7. marca v madžarski prestolnici.

»Danes pa res počenjam same neumnosti! Daj, Marija, pojdimo, deklšč. Dnevi so kratki in čez eno uro, ko bo vzel mesec, ne bo toplo.«

Šli so spet na pot, prejahali veliko goljavo, in sonce je zašlo, ko so krenili s ceste proti gozdovom. Germain ni mogel pogledati Sivke v dir, da bi otroka in deklice preveč ne utrudil.

Germain je poznal pot do Magnierja. Misli je pa, da bo pot krajša, če ne bo krenil po chancelouski cesti, marveč če se bo spustil skozi Presles in La Sépulture. Kadar je hodil na semenj, eni imel navade hoditi v tej smeri. Zašel je in je izgubil spet nekaj časa, preden je prišel do gozda. In še ni krenil vanj na pravi strani, a tega ni opazil. Jahal je celo v nasprotno smer od Fourche in se blizal mnogo više Ardentesu.

Razgledati se ni mogel zaradi megle, ki se je dvigala z nočjo, megla, kakršna nastaja v jesenskih večerih, ki je v siju mesečine še bolj nedoločna in še bolj varljiva kot sicer. Velike mlake vode, ki jih je polno po posekah, izpuhtevajo tako goste hlape, da jih sploh ni bilo videti, ko je Sivka stopala po njih. Le zato, ker je čofotala s kopiti in jih s težavo izdirala iz blata, je bilo čutili, kod hodi.

Ko so naposled našli lepo, ravno pot in so na njej dospeli do konca, je poskušal Germain pogledati, kje so. Opazil je, da je zašel. Ko mu je namreč oče Maurice razlagal pot, mu je rekel, da bo moral, zapustivši gozd, po zelo strmim pobočju navzdol, nato čez zelo prostran travnik in da bo dvakrat prebredel reko. Naročil mu je celo, naj oprezo stopa v vodo, ker je bilo v začetku jeseni precej deževja in bi utegnila voda biti dokaj visoka. Germain ni mogel opaziti ne strmega pobočja, ne travnika, ne reke, ampak samo enolično goljavo, belo kakor snežni prt. Ustavil se je, iskal hišo, čakal človeka, pa ni našel ničesar, da bi zvedel, kje so. Tedaj se je vrnil, od koder je prišel, in spet stopil v gozd. Megla pa se je čezdalje bolj gostila in zadržala luno. Stene so bile obupne, globokih jam nič koliko. Toliko, da Sivka dvakrat ni padla, ko je morala nositi tako težko breme. Leteval se je je nemir. Razločevala je še toliko svojo okolico, da se ni zavedala ob drevesa, ni pa mogla preprečiti, da bi se tistim, ki so jo jahali, ne bilo treba umikati debelim vejam, ki so segale čez pot v višini njihovih glav in so jim bile hudo nevarne. Germain je pri taki priliki izgubil klobuk in ga je komaj spet našel. Petreček je bil zaspal in je postajal v Germainovem naročju vse težji, tako da ga je Germain vse težje držal in je vse težje vodil konje.